

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 12857

PURIM

*The original of this title comes from the permanent collection of the
YIVO Institute for Jewish Research, New York, NY*

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

No 1.

פרייז 2 סענט.

מײן

אידישער אונזר

ערשיינט צוויי מאל אין חודש

לעזשטאף פאר אידישע קלאבס. אידישע
שולען און תלמוד תורה'ס.

111 אדר ב' תרע"ט.

אינהאלט:

1 פורים	3. שלוח מנות
2. א פורים ליעד	4. נחת פון קינדער.

ארויסגעגעבען פון

1. פורים

מעהר פון אלע ימים טובים האב איד ליעב
צו הערען, ווי דער לעהרער דערצעהלט אונז
די געשיכטע פון פורים. די געשיכטע אליין
איז טאקע זעהר א שעהנע: אז המן, וועלכער
האט געוואלט אומבריינגען אלע אידען און
אויפהיינגען מרדכי'ן, אסתר'ס שוועסטער קינד,
דערפאר, וואס ער האט זיך צו איהם ניט גע-
וואלט בוקען, איז געווארען אויס פריץ; ער
האט אליין געמוזט מרדכי'ן אפגעבען כבוד.
מרדכי איז געווארען א שני למלך, דער צוויי-
טער פון קיסר, און האט געטהון פיעל גוטס
אידען; המן מיט אלע זיינע קינדער זענען
אויפגעהאנגען געווארען. דער עיקר איז מיר

געפעלען, וואס די הילף אויף אידען איז געקומען
 דורך אסתר המלכה. איד פיהל בשעת מעשה
 אין זיך אביסעל גאווה ווען דער לעהרער זאגט,
 אז די מגילה הערען, בעדארפען פרויען גלייך
 מיט מענער, ווייל די הילף איז געווען דורך א
 פרוי. פורים מעג מען טהון ארבייט, וועלכע
 אין אנדערע ימים טובים טאר מען ניט, ער
 הייסט נאָר א האַלבער יום טוב; דערפאַר
 אבער פערבריינגט מען איהם זעהר פרעהליך.
 אין שוהל איז א גרויסע שמחה ביי די קליינע
 קינדערליך ווען זיי קלאַפען מיט זייערע גוֹאָ
 גערס המנ'ען. אין שטוב קומט אַן אַלע וויילע
 שלוח מנות פון גוטע פריינד. פאַרנאַכט צו
 דער סעודה קומען זיך צונויף אַלע פריינד און
 גוטע פריינד. עס ווערט אין שטוב פרעהליך.
 דער טאטע זאגט אַלעס מיט אַ קרעכץ: „המו'ם
 איז דאָ אויף אידען אַלע צייט.“ זאָג איד צו

איהם : אָבער אַזאַ אַסתר המלכה האָבען מיר
ניט אַלע צייט, און ווער ווייסט, אפשר וועלען
מיר נאָך דאָס אויך דערלעבען". צולאַכט ער
זיך. אויף מאַרגען שושן פורים איז שוין ביי
אונז וואָכענדיג : מיר מאַכען אַ יום טוב אין
דעם אַנדענקונג וואָס האָט געטראָפּען אַלע
אידען — זאָגט דער טאַטע — דאָס אָבער וואָס
עס האָט געטראָפּען אין איין שטאָרט שושן
איז גענוג אַז מען דערמאנט אַביסעל. איד
געדיינק אַלע מאל אַז דער פּיערזעהנטער אדר
איז פורים, און דער פּופּזעהנטער איז
שושן פורים.

2. א פורים ליעד

1.

היינט איז פורים ברידער, ס'איז דער יום טוב גרויס!

לאמיר זינגען לידער, געהן פון הויז צו הויז;

לאך מרדכי'לי לאך, א יום טוב'ל מאך!

קינדס קינדער געדענקען דעם נס,

זינגט ברידערליך זינגט, טאנצט פרעהליך
און שפרינגט.

דעם טהייערען טאג נישט פארגעסט.

2.

המן איז א רשע, דאס ווייסט יעדער איד,

אבער גאט, נישטקשה, שוויינט דעם רשע ניט.

ווארט המנ'קע, ווארט, דו זיי ניט גענארט.

א נס האט געטהון מיט אונז גאט,

זינגט ברידערליך זינגט, טאנצט פרעהליך
און שפרינגט.

מאכט קידערליך גרעסער דעם ראך.

3. ש ל ו ח מ נ ו ת

ווי ס'קומט דער ליעבער פורים איז ביי מיר די גרעסטע שמחה. איד שלאג המנ'עו, איד שלעפ המז'טאשען ביי דער מאמע, איד לויף נאך די פורים־שפיעלער און שיק שלוח מנות צו אלע מיינע חברים. חיים ברוד'ן שיק איד א קישעלע מיט א מאנדעלע, שיקט ער מיר אפ א מאנדעלע מיט א קישעלע. אשר יונה'ן שיק איד א פידעלע מיט א צימבעלע, שיקט ער מיר אפ א צימבעלע מיט א פידעלע. אברהם־יאנקלין שיק איד א סדור'ל מיט א זיינעריל, שיקט ער מיר אפ א זיינעריל מיט א סדור'ל. וועלכער אינגעלעס־שיקט מיר ניט באַלד אפ קיין שלוח מנות — וואס זשע טהו איד א שטיינער? — לויף איד צו איהם, במחילה, אליין אהיים. און נעם אפ מיין שלוח מנות כפל כפלים.

א כלא, קינדערליך, ס'איז ששון ושמחה אין שטעדטיל, און מיר חברה געוועלטיגען אים פורים אויפ'ן העכסטען אופן.

4. נחת פון קינדער

קיין נגיד הערט איהר, בין איד ניט, נאך
נחת פון קינדער האב איד ברוד פשם מעהר
פונ'ם גרעסטען נביר!

ביי מיר, הערט איהר, אז ס'קומט א יום
טוב און ס'קומען זיך צונויף אלע קינדער קיין
עין־הרע, זון און טעכטער, שנור און איידעם
מיט אלע אייניקליך — ווער איז צו מיר גלייך?
למשל נעמט פורים צו דער סעודה. וואס פאר
א טעם, פרעג איד איד, האט א סעודה, אז
מען זעצט זיך צום טיש איינער אליין מיט'ן
ווייב און מע עסט? נו שטעלט איד פאר אז
איד האב שוין אבגעגעסען די פיש מיט דער
יוד, לאקשען, צימעס, דאס יענעס — נו וואס?
בלאטע שבבלאטע! א פערד להבדיל עסט אויך.
א מענש איז דאך אכער נישט קיין פערד.
יבפרט א איד, ובפרט יום־טוב, קודם כל די
קינדער קיין עין־הרע, אכט האב איד, זאלען
געזונד זיין, אלע אויסגעגעבענע. היינט אייניק
ליך, לעבען זאלען זיי! איהר זאלט זעהן ביי
מיר אייניקליך — אלע געראטענע, איינס
שעהנער פונ'ם אנדערען, אין זייערע פנים'ער
נישט אריינצוקוקען! איד זאג איד אנטשיק

קוד! היינט ווי אזוי לערנען ווי! טאמער
 ווילט איהר א בלאט נמרא — איז א בלאט
 נמרא אויסווייניג. פון הומיש מיט רש"י מיט
 תנ"ך מיט דקדוק, מיט אלע איביריגע היינטיגע
 שאלעמוווען שמועסט מען ניט. וויער ליינענע,
 וויער שרייבען העברעאיש און אידיש און
 ענגליש און און און...

אז איד דארף אמאל א בריוועל איבער
 ליינען, אז אדרעס אנטרייבען צו וואס ווערט
 א מלחמה: „זיידעניג אט וועל איד! זיידע
 ניג אט וועל איד! אז וואס איהר וועט
 פרענען פרנסה? איז דא א גרויסער גאט!
 ער פיהרט אויס — אמאל אזוי אמאל אזוי
 אמאל בעסער. אמאל ערנעד — מע מוטשעט
 זיך און מע קומט דורך מיטן יאהר אבי געוונד.
 ווי זאגט איהר קיין צדית איז מען ניט
 זשענע.

